

SUAUGUSIŲJŲ VAKCINACIJA

Jei daug sportuojate, sveikai maitinatės, nerūkote ir nevartojate alkoholio – puiku. Tačiau tai dar nereiškia, kad jūsų organizmas yra pasiruošęs atremti bet kurios infekcinės ligos ataką. Kitaip tariant, imunitetą galime turėti tik konkrečioms užkrečiamosioms ligoms ir tik dviem atvejais: arba jau esame jomis persirgę, arba nuo jų pasiskiepiję. Be to, norint palaikyti imunitetą kai kuriuos skiepus reikia kartoti kas dešimt metų. Nuo gripo skiepijamas kasmet.

Geriausia būtų apie skiepus pasikalbėti su gydytoju ir nepamiršti, kad savo skiepu kalendorių reikia stebėti visą gyvenimą. Ypač aktualu skiepytis senjorams, nes su amžiumi imlumas užkrečiamoms ligoms neišvengiamai didėja.

Jeigu priklausote kokiai nors rizikos grupei ir galite susirgti infekcine liga, nuo kurios yra sukurta efektyvi vakcina, tai skiepytis reikia. Tam tikrų grupių žmonėms rizika susirgti yra didelė. Pavyzdžiui, rizikos užsikrėsti hepatitu B (kepenų uždegimu) grupei priklauso visi medicinos darbuotojai, susiduriantys su pacientų organizmo skysčiais (krauju, gleivinių išskyromis): gydytojai, medicinos seserys, slaugės. Didžiausia rizika užsikrėsti hepatitu B yra chirurgams, akušeriams ginekologams, hemodializinių skyriaus darbuotojams. Nuo hepatito B turi būti skiepijami ir kitų profesijų žmonės, kurie kontaktuoja su žmonių organizmo skysčiais. Tai gaisrininkai, kuriems gali tekti nešti apdegusius žmones iš gaisro, policininkai, kuriems įvairių nelaimių metu gali tekti kontaktuoti su krauju, įkalinimo įstaigų darbuotojai. Rizikos grupėms taip pat priklauso homoseksualai, narkomanai. Beje, hepatito B virusu galima užsikrėsti lygiai tokiais pat keliais kaip ir ŽIV, bet hepatito B virusas yra daug agresyvesnis ir jo sukeltos pasekmės daug pavojingesnės (t.y. nuo jo kasmet miršta kur kas daugiau žmonių nei nuo AIDS).

Suaugusiems žmonėms sezono metu reikia skiepytis nuo gripo. Tai virusinė liga, galinti sąlygoti staigią mirtį. Pasiskiepijus liga dažniausiai apsiriboja nosiaryklės uždegimu, kelias dienas galimas ir karščiavimas, bet mirties tikrai pavyks išvengti. Ypač naudinga pasiskiepyti vyresniems nei 65 metų amžiaus žmonėms, taip pat sergantiems įvairiomis lėtinėmis ligomis (pvz., cukriniu diabetu, tuberkulioze, inkstų, kraujo ligomis), vaikams ir tiems, kuriems tenka daug bendrauti su žmonėmis (t.y. jų rizika užsikrėsti yra didelė).

Kadangi poliomiellito atvejų labai sumažėjo, jau pradėta svarstyti apie galimybę nustoti skiepyti nuo šios ligos. Paprastai suaugusieji nuo poliomiellito nevakcinuojami, išskyrus tuos asmenis, kurie vyksta į šalis, kur poliomiellitu tebesergama. Difterijos revakcinacija būtina kas 10 metų.

Aktuali ir vakcina nuo pneumokokinės infekcijos. Į ją įeina 23 labiausiai paplitusių pneumokokų antigenai. Pati vakcina visiškai nekenksminga žmogui, nes į jos sudėtį neįeina sveiki ligos sukėlėjai. Ji duoda labai daug naudos žmonėms, kurie dažnai serga įvairiomis pūlinėmis infekcijomis: pneumonijomis, viršutinių kvėpavimo takų, ausų uždegimais. Tiesiog būtina pasiskiepyti vyresniems nei 65 metų žmonėms ar sergantiems gretutinėmis (tarp jų ir onkologinėmis) ligomis, nes tokių žmonių atsparumas infekcijoms yra labai sumažėjęs. Šią vakciną ypač rekomenduoju žmonėms, kurie yra ruošiami planinėms operacijoms ir ypač organų transplantacijoms. Tokiu atveju jie turi būti skiepijami ne vėliau kaip vieną mėnesį prieš operaciją, mažiau sudėtingais atvejais - prieš dvi savaites. Vakcina padės išvengti pooperacinių pūlinių komplikacijų (pneumonijos, pūlinių pjūvio srityje), kurios gana dažnai pasitaiko pooperaciniu laikotarpiu ir net gali tapti mirties priežastimi. Ši vakcina ilgalaikė, pakartotinai reikia skiepytis tik kas 5 metai.

Raudonukė nėra labai pavojinga, ja sergantys greitai sveiksta. Pats didžiausias pavojus būna tuomet, kai užsikrečia nėščia moteris, nes raudonukės virusas pasižymi labai stipriu teratogeniniu (apsigimimus sukeliančiu) poveikiu vaisiui. Jeigu užsikrečiama pirmais trimis nėštumo mėnesiais, liga gali baigtis vaisiaus mirtimi. Moterys, kurios planuoja nėštumą, turėtų išsitiirti antikūnus, veikiančius raudonukės virusą, ir jeigu jų titras pakankamas (pvz., jei buvo sirgusi vaikystėje ar yra skiepyta), skiepytis nereikia. Nuo paskutinių skiepu iki planuojamo nėštumo turi praeiti ne mažiau kaip 3 mėn.

Ypač rekomenduojama pasiskiepyti jaunoms vaisingo amžiaus moterims, dirbančioms su mažais vaikais: gydytojoms, medicinos seselėms, darželių auklėtojoms, nes būtent vaikai dažniausiai serga raudonuke ir todėl šios moterys nėštumo metu yra mažiausiai apsaugotos nuo užsikrėtimo.

